

Mirosław Korolko

PODRĘCZNIK
RETORYKI
HOMILETYCZNEJ

Opracował i przygotował do druku
ks. Grzegorz Jaśkiewicz

Wydawnictwo WAM
Kraków 2010

Spis treści

PRZEDMOWA.....	5
WSTĘP	9
I. PODSTAWY TEORII DIALEKTYKI, RETORYKI I ERYSTYKI.....	17
1. Ogólne wiadomości o dialektyce, retoryce i erystyce	17
1.1. Istota retoryki	17
1.2. Retoryka i dialektyka są umiejętnościami wrodzonymi	17
1.3. Dialektyka jest umiejętnością dyskusowania	18
1.4. Retoryka, czyli umiejętność przekonywania	18
1.5. Dialektyka i retoryka w zespole <i>artes liberales</i>	18
1.6. Dialektyka i retoryka zajmują się nie prawdą, lecz prawdopodobieństwem, mniemaniem.	19
1.7. Główne zręby dialektyki i retoryki zostały opisane przez Greków i przyjęte przez Rzymian	20
1.8. Retoryka jest umiejętnością przekonywania za pomocą mowy żywej	21
1.9. Dialektyka i retoryka w Biblii	22
1.10. Różnorodność retoryki biblijnej.	22
1.11. Między retoryką pogańską a kazaniem ewangelicznym.	23
1.12. Narodziny retoryki chrześcijańskiej	24
1.13. Retoryka w średniowieczu	25
1.14. Retoryka nowożytna	26
2. Dialektyka	26
2.1. Określenie dialektyki.	26
2.2. Cel główny dialektyki	27
2.3. Centralne miejsce toposu w dialektyce.	28

2.4. Dialektyka jest sztuką zyskiwania racji	29
2.5. Dyskusja	29
2.6. Nowożytne pojęcia dialektyki	30
3. Retoryka	31
3.1. Definicja retoryki	31
3.2. Retoryka jest sztuką mowy żywej	32
3.3. Podmiot retoryczny (nadawca)	33
3.4. Audytorium	34
3.5. Perswazja	34
3.6. Propaganda	35
3.7. Agitacja	35
3.8. Trzy cele perswazji	36
3.9. Rodzaje retoryki	36
3.10. Inwencja	41
3.11. Kompozycja	51
3.12. Elokucja	55
3.13. Sztuka pamięci	70
3.14. Wygłoszenie	71
3.15. Ćwiczenia przygotowawcze	72
3.16. Erystyka sofistyczna	75
II. ALFABETYCZNY SŁOWNIK TERMINÓW RETORYCZNYCH I ERYSTYCZNYCH	84
III. ANEKS ŹRÓDŁOWY	101
1. Sentencje tzw. siedmiu mędrców greckich	101
2. Powstanie, natura i cele ruchu sofistycznego	107
3. Sofistyczne <i>Mowy podwójne</i> (gr. <i>dissoi logoi</i>), <i>O dobrym i złym</i>	117
4. Sofista Gorgiasz	119
5. Gorgiasz, <i>Pochwała Heleny</i>	129
6. Eryści i sofisci-politycy	133
7. Dialektyka Sokratesa	139
8. Platońska koncepcja sztuki i retoryki	147
9. Retoryka Arystotelesa	152
10. Teksty mów św.św. Piotra i Pawła	163

11. Św. Augustyn, <i>Retoryka chrześcijańska</i>	168
12. Kasjodor, <i>Rozmaitości retoryczne</i>	222
13. Pryscjan z Cezarei, <i>Ćwiczenia wstępne</i>	223
14. Alberyk z Monte Cassino, <i>Zasady dyktowania</i> <i>(Rationes dictandi)</i>	230
15. Filip Melanchton, <i>Zasady retoryki (Institutiones rhetoricae)</i>	233
16. Cyprian Soarez, <i>Sztuka retoryczna</i>	242
17. Johann Sturm, <i>Ogólne zasady retoryki</i>	247
18. Artur Schopenhauer, <i>Sztuka prowadzenia sporów,</i> <i>czyli dialektyka erystyczna</i>	254
19. Mira Montana Czarnawska, <i>Współczesny sofista</i>	287
IV. NAJWAŻNIEJSZE AKSJOMATY RETORYKI	292
V. SENTENCJE O RETORYCE I ERYSTYCE	294
VI. WSKAZÓWKI BIBLIOGRAFICZNE	296